



Դանիել Վարուժան

Սանդուռնական

Այս իրիկուն նորեն Քաղաքն հեշտանքի,
Ծովափին վրա, գոհարագարդ բոզի պես,
Անթիվ ջահերն իր կը վառե: Երբ տակավ
Հրորնդյունները սրդոցին կը լրռեն,
Եվ սալին վրա մուրճերն ալ չե՛ն կայծկըլտար,
Ան՝ խորտակված սափորեն հանկա՛րժ թափվող
Հին գինիի մը նրման՝
Կը փրփրփրի, կը պրդպրջա իր կարմիր
Կիրքերուն մեջ: Երեկոյան խորշակով
Բըլուրներեն այգեվետ
Հոտ մ՛ողկույզի փողոցներն հորդ կը լեցնե,
Ու կըծու աղը ծովուն
Կու գա ռունգերը գրրգրռել կըտղուցի.
Այն ժամանակ մեհյաններեն դուրս կ՛ելլեն
Քրրնուհիներ սանդուռնական տոներուն.
Կ՛անցնին կիներ՝ վարդ դրրած
Իրենց քունքին ու գոտիին վրա արծաթ.
Կ՛անցնին մարդիկ, նըվագներով ու պարով.
Պոռնիկ մ՛հանկարծ, անոնց մեջ,
Կ՛արձակե հերքն իր կըրունկները մինչև,
Եվ լողալով գանգուրներուն ծովին մեջ,
Կը ծիծաղի՛, կը ծիծաղի՛ խելահեղ
Երեսն ի վեր քարձ կավատի մը հարբած:

Քաղքին պատերն ամբարիշտ
Կարմրաշառայլ լույսով մ'ամբողջ ծեփված են.
Եվ նրոնենին, լապտերներով պաճուճված,
Պատրշգամբին տակ կը ծաղկի հեշտօրոր:
Սլարկներեն վար գինինե՛ր կը հոսին.
Տան շեներն են թրրջրված
Մամացներով ու մաղձով
Դուռներեն վար կը կախվին
Հոմանիի դրասանգներ.
Եվ գիշերվան լոգարանները բոլոր
Կը քրտորնին գըմբեթներովը իրենց՝
Որոնց ներքև կը թալկանա հեշտությունն
Ու կը գեղուն կոշարաները գըմուռս.
Ամփիթատրին մեջ, փըփրած,
Կ'հոսի արյունն, ու մեհյանին մեջ ծածուկ
Կը հոշոտվի հագածոն.
Բոզնոցներուն դրան առջև՝
Որոնց պագշոտ ծերպերեն
Թըխակարմիր շառայներ դուրս կը նշողին՝
Կիներ պատկած՝ կ'ունկընդրեն
Փողոցներեն անցնող ձայները դափին,
Ու տըրփագին ու գոշաքաղ ակնարկով
Կը խայտացնեն պորտերնին...
Բոլո՛ր, բոլո՛րը կ'ընեն
Սանդուռնական գինարբուքները՝ մինչև
Արշալույսին ծագիլն արյան քողերեն:
Պալատներուն մեջ՝ խըրա՛խ
Պողոտային վրա՝ շուրջպա՛ր,
Եվ մըթընշաղ անկյուններուն մեջ, ավա՛ղ,
Ումպետ հոսումն ուղխորեն
Առնական գա՛ղջ սերմերուն:
Գերիներ, մերկ, ներբաններին այրելով,
Հըրաբորբոք կուպրին վըրա մայթերուն՝

Կը հայթայթեն, վագն ի վագ,
Խեժն այդ փըրփրած հըրդեհին.
Ոմանք ըշտապ կը տանին
Համադամներ, ոմանք գինի՝ փարչերով.
Խառնածին մ'իր գոգին մեջ
Ծաղկի պսակները դիզած՝
Կ'երթա արբշիռ ճակատներն իր տերերուն
Արտախուրել բաղեղներով, վարդերով.
Եվ Պահլագուն մը հուժկու՝
Կույս մը շալկած մազերեն՝
Պատրիկներու ոսկեճամուկ սեղանին
Կը տանի գոհ մը իբրև...
Գինի, ռետին ու տըռփանք
Քաղաքին վրա, կը պանծացվին տավիղով.
Քաղաքի՛ն վրա, որ նըստած
Ափը ծովուն, գոհարագարդ բոզի պես,
Կը պըճնե ծոցն իր՝ շահերով անհամար.
Եվ Քաղքին վըրա ո՞ր ես դուն, Է՛րոս.
Խա՞յթն էր ոսկի փըքինիդ,
Որ շաղաշույտ այդ ժողովուրդը կըտղեց...
Ո՛չ, ո՛չ, Է՛րոս. տատրակի պես տարագիր
Այդ Ոստանեն խույս տըվիր:
Աստվածներու կըղզիին մեջ՝ այժրմ դուն
Լուսնկային հետ, քնքշորեն կը հըսկես
Սոխակներու բույնի՛ն վրա: